

Зміни до Сімейного кодексу України, що впливають на виконання рішень про стягнення аліментів

Консультує начальник Головного територіального управління юстиції у Миколаївській області Роман Вохняк

03.07.2018 Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення економічних передумов для посилення захисту права дитини на належне утримання», який набрав чинності з 28.08.2018.

За новою редакцією частини п'ятої статті 157 Сімейного кодексу України (далі – СК) змінено правила виїзду дитини за кордон.

Згідно зі змінами, зокрема, той із батьків, з яким за рішенням суду визначено або висновком органів опіки та піклування підтверджено місце проживання дитини, крім того з батьків, до якого застосовуються заходи примусового виконання рішення про встановлення побачення з дитиною та про усунення перешкод у побаченні з дитиною, самостійно вирішує питання тимчасового виїзду за межі України на строк, що не перевищує одного місяця, з метою лікування, навчання, змагання та інших визначених заходів.

Водночас положення цієї статті передбачають можливість виїзду дитини за кордон на строк до одного місяця та більше у разі:

1) наявності заборгованості зі сплати аліментів, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за чотири місяці, підтвердженої довідкою про наявність заборгованості зі сплати аліментів;

2) наявності заборгованості зі сплати аліментів, підтвердженої довідкою про наявність заборгованості зі сплати аліментів, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за три місяці, якщо аліменти сплачуються на утримання дитини з інвалідністю чи тяжко хворої дитини (за відповідним переліком захворювань), що підтверджується відповідними документами за встановленою формою.

Крім того, передбачається надання права тому з батьків, хто не проживає з дитиною, і не має заборгованості за аліментами, звернутися до суду і за спрощеною процедурою отримати дозвіл на виїзд з дитиною за кордон без згоди іншого з батьків, якщо він її не надав протягом 10 днів.

Довідка про наявність заборгованості зі сплати аліментів видається органом державної виконавчої служби, приватним виконавцем протягом трьох робочих днів та дійсна протягом одного місяця з дня її видачі.

Форма довідки встановлена додатком 16 до Інструкції з організації примусового виконання рішень, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 02.04.2012 № 512/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 29.09.2016 № 2832/5), зареєстрованої в Мін'юсті 30.09.2016 за № 1302/29432.

Окремо слід зазначити, що змінами до статті 182 СК передбачено, що розмір аліментів має бути необхідним та достатнім для забезпечення гармонійного розвитку дитини. Мінімальний гарантований розмір аліментів на

одну дитину не може бути меншим, ніж 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

Судом може бути присуджений мінімальний рекомендований розмір аліментів у разі достатності заробітку (доходу) платника аліментів, який на одну дитину становить розмір прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

Необхідно звернути увагу на те, що відповідно до змін до частини першої статті 194 Сімейного кодексу України, аліменти можуть бути стягнуті за виконавчим листом за минулий час, але не більш як за десять років, що передували пред'явленню виконавчого листа до виконання (попередня редакція передбачала три роки).

Якщо за виконавчим документом, пред'явленим до виконання, утримання аліментів не проводилося у зв'язку з розшуком боржника, стягнення аліментів має здійснюватись за весь період незалежно від установленого десятирічного строку та досягнення повноліття особою, на утримання якої присуджені аліменти.